

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 22, 6. september 2018

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Vækstregulering og svampebekæmpelse i raps
- **REGLER OG TILSKUD**
- Frist for slåning af støtteberettigede arealer med græs
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
- SØRVAD - Ny inspiration til moderne såning

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henning Frostholm

Der er ikke de store vandmængder i vejruddigten i øjeblikket, så det giver optimale forhold til såning af årets vintersæd.

Vores anbefalede plantetal/m² er:

Afgrøde	Ønsket plantetal (pl./m ²)			
	1.-10. sep.	10.-25. sep.	25.-5. okt.	Efter 5. okt.
Vinterhvede	200-250	250-325	325-375	375
Hybridrug	125-150	150-175	175-200	200
Vinterbyg	200-250	250-300	300-350	350
Hybridvinterbyg	140-160	160-180	180-200	200

Formel til beregning af udsædsmængde:

$$Kg/ha = \frac{\text{ønsket plantetal} \times TKV}{\text{springs\%}}$$

Det er vigtigt at kende tusindkornsvægten, da den varierer en del i år. Pas på med såning af overgemt såsæd – vi har desværre hørt om meget lave spireprocenter af især vinterrug. Så aldrig overgemt såsæd uden at kende spireprocenten. Se i øvrigt afsnit om etablering af vintersæd i TILVÆKST nr. 19

Husk at få indberettet vintersæd sået senest 7. september, så de kan tælle med i efterafgrøderegnskabet. Indberetning skal ske senest 10. september.

Ukrudt i vintersæd

Tidlig såning er lig med større ukrudtstryk. Det er derfor vigtigt at være klar med den rigtige strategi til ukrudtsbekæmpelse i vintersæd. Det bedste tidspunkt er i stadie 10-11, når sprøjtesporene netop er blevet synlige. Tag udgangspunkt i erfaringer fra tidligere års strategi og suppler med nye midler efter behov. Se vores basis strategi i TILVÆKST nr. 21 . Pas dog på med løsninger der indeholder Boxer (prosulfoarb), da risikoen for afdrift er stor, hvis

temperaturen er over 12-15 °C. Blandingen Boxer + DFF kan under varme forhold godt være hård ved især vinterbyg og rug, undgå derfor at tilsætte mere end 0,05 l DFF pr. ha.

Husk at kravet om 75 % afdriftsreduktion ved sprøjtning med Boxer (prosulfocarb) gælder hele marken, og at det for hver mark i sprøjtejournalen skal oplyses hvilken teknik, der er anvendt for at opnå den krævede afdriftsreduktion. Registreringen i sprøjtejournalen skal ske senest 7 dage efter behandlingen. Du kan finde en elektronisk udgave af sprøjtejournalen på sagro.dk

Belkar i vinterraps

Når rapsen har 2-3 løvblade skal der tages stilling til, om der er behov for ukrudtsbekæmpelse med Belkar. Belkar har en god effekt mod bredbladet ukrudt og bekæmper bl.a. hyrdetaske, kamille, burre, snurre, kornblomst og storkenæb. Belkar har udelukkende bladeffekt, og det er tilladt at anvende 0,25 l pr. ha frem til rapsens 6. bladstadiet, herefter er max dosis 0,5 l pr. ha.

Den primære anbefaling er 0,4-0,5 l Belkar, når rapsen får 6 løvblade, og alle ukrudtsplanter er fremspiret. I marker, der ikke er sprøjtet med et Command middel, og hvor der er et stort ukrudtstryk, eller hvor der er mange storke- hejrenæb, anbefales en delt behandling. Første behandling udføres på raps med 3-4 blade og følges op 3 uger senere. Ved en splitbehandling anvendes der 0,25 l Belkar pr. gang.

Får vi en situation, hvor rapsen spirer meget uensartet, og vi midt i september kan se, at vi ikke vil opnå minimum 6 løvblade på 90 % af rapsplanterne indenfor de næste par uger, bør Belkar sprøjtningen også udføres som en splitsprøjtning.

På billede 1 ses en kraftig bestand af kamiller i forskellige størrelser. Rapsen er kun i stadium 2-3, og der må derfor kun anvendes 0,25 l Belkar. En løsning kunne derfor være at sprøjte nu med 0,25 l Belkar og følge op med en sprøjtning igen om 3 uger. Da det ser ud til, at der stort set kun er kamiller, vil det også være en relevant løsning at vente til rapsen har 6 løvblade, og alle kamiller er fremspiret og så anvende 0,4-0,5 l Belkar.

Belkar kan kun blandes med insektmidler og mikronæringsstoffer undtaget rene bormidler. Der bør gå 7 dage mellem en Belkar behandling og behandling med spildkorns- svampe- og vækstreguleringsmidler. Det anbefales ikke at anvende Belkar i sorten Quartz.

Billede 1 Kamiller i vinterraps (foto Marie Uth, SAGRO)

Rapsjordlopper i vinterraps

Der er fortsat ikke mange meldinger om gnav af rapsjordloppebillen (skudhuller i bladene), men hold løbende øje med marken, da skadedyr har det med pludselig at dukke og kan på kort tid lave alvorlig skade. Vær mest opmærksom på

sentsået vinterraps, hvor bladmassen er lille. Billedet viser en nyetableret vinterraps uden gnav, men med den voksne bille. Hvis det er en aktuell situation i marken, skal der absolut ikke ske bekæmpelse. Se bemærkninger om risiko for resistensudvikling- TILVÆKST nr. 20.

Der er fortsat ikke mange snegleangreb, men igen hold især øje med sentsåede marker på knoldet jord og langs rabatter.

Billede 2 Rapsjordloppe i vinterraps (foto Jens Peder Pedersen, SAGRO).

Vækstregulering og svampebekæmpelse i raps

Af planterådgiver Marie Uth

Vækstregulering i vinterraps anbefales kun i marker, hvor der er risiko for begyndende strækning af hovedskuddet. En effektiv vækstregulering sikrer, at vækstpunktet bliver tæt på jordoverfladen, og afgrøden er derfor mere beskyttet mod frostskaade.

I år kan behovet vise sig at blive lidt større end normalt, da der vil være en større pulje af næringsstoffer i jorden på en del arealer, og da forholdene omkring etablering har været rigtigt gode.

Billede 3 Vinterrapsplanter fra en mark med stor variation. De store planter strækker sig i vejret, og er udsatte for frostskaader (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Følgende forhold taler for vækstregulering:

- Kraftig vækst
- Tidlig såning (inden 10. august)
- Højt gødningsniveau (læs om gødning i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 16)
- Tæt plantebestand (> 35-40 pl. pr. m²)
- Erfaring for frostskaade
- Hurtigt voksende sort (f.eks. Dariot, Hasting eller DK-sorterne Exalte, Exclaim og Expansion)

Den mest effektive vækstregulering opnås ved behandling i 4-5 løvbladstadiet med et af midlerne i tabel 1. Caryx er det mest effektive vækstreguleringsmiddel.

Tabel 1 Midler til vækstregulering og svampebekæmpelse i vinterraps

Middel	Dosis (l/ha)	Godkendt til (stadie)	Triazol-belastning (%)	Vejl. pris (kr./ha)
Caryx	0,4 - 0,5	Vækstregulering (13-20)	0	130-162
Juventus	0,35 - 0,4	Vækstregulering (15-19)	0	74-84
Folicur Xpert *	0,6 - 0,78	Rodhalsråd, Lys bladplet (14-20)	55-71	192-250
Orius *	0,5 - 0,6	Rodhalsråd (14-20)	57-69	87-105
Cantus *	0,25	Rodhalsråd	0	205
Prosaro *	0,5	Rodhalsråd (14-20)	36	174

*Kun Caryx og Juventus er godkendt til vækstregulering. Øvrige midler er godkendte mod rodhalsråd, men har også vækstregulerende virkning.

REGLER OG TILSKUD

Frist for slåning af støtteberettigede arealer med græs

Af planterådgiver Henning Frostholt

Har du endnu ikke fået slået dine støtteberettigede arealer med græs og brak er det ved at være på høje tid, da vi hastigt nærmer os den 15. september.

I grundbetalingsordningen skal aktivitetskravet på græsarealer overholdes med mindst én årlig slåning, for at arealer med græs er støtteberettigede.

Oversigt over slåningsreglerne

Støtteberettiget areal anmeldt som:	Krav til årlig slåning	Slåningsperiode	Forbudsperiode	Må afslået materiale fjernes?
Græsarealer Omdriftsgræs Permanent græs	Ja	1. juni – 15. sept.	Nej	Ja
Græsarealer med tilsagn om 5 årig pleje af græs	Ja	21. juni – 15. sept.	Ja 1. maj – 20. juni	Ja, det skal fjernes!
Slåningsbrak	Ja	1. august – 15. sept.	Ja 1. maj – 31. juli	Ja Dog kun i 2018

Slåning kan erstattes af afgræsning (gælder ikke slåningsbrak)

Ved afgræsning er det en betingelse, at arealerne fremstår anvendt til afgræsning 15. september. Det betyder at afgræsningen skal foregå jævnt over hele arealet, og med en sådan intensitet, at plantedækket ikke er mere end 40 cm højt. Der accepteres dog mindre områder på under 100 m² med en plantehøjde på over 40 cm.

Hvis slåning eller afgræsning ikke er mulig, hvad så?

Hvis det viser sig hen over året, at slåningskravet ikke kan overholdes, så er arealet ikke støtteberettiget til grundbetaling. Marken, eller dele af marken, bør derfor trækkes ud som støtteberettiget for at undgå sanktion i arealstøtten.

ARRANGEMENTER OG KURSER

SØRVAD – Ny inspiration til moderne såning

Tid: Onsdag den 12. september kl. 10.30-14.30

Sted: Landmand Morten Bjerre, Løgagervej 6, 7550 Sørvad

Ved denne sådemo hos Morten Bjerre lægger vi vægt på at vise og belyse nye, forskellige metoder til etablering.

Vi giver bud på, hvor udviklingen er på vej hen, og hvad man skal tænke over, før man tager de nye måder til sig.

Læs mere på sagro.dk